

LADA

Ó, PRAMATKA LADA,
TY SI LÁSKA, TY SI ZJEDNOTENIE.
V TEBE SA ROD NÁŠ PREJAVIL.
TEBE SA VŠETCI BOHOVIA KLAŇAJÚ.
NAPLŇ NÁS LÁSKOU SVOJOU.
ŽEHNAJ NÁM, PRAMATKA NAŠA!

STVORENIE ČLOVEKA

Skôr než praboh Rod stvoril čokoľvek iné, stvoril Ladu. Len vďaka nej sa mu podarilo rozbiť zlaté vajce a vynoriť sa z vln studeného chaosu, aby ich mohol opäť skrotiť a stvoriť Všemomír.

Rod stvoril nový Všemomír a vládu nad ním zveril svojim trom synom. Najstarší z nich, Svarog, otcovi najviac hádam pomáhal, keďže ako kováč bol z troch bratov najzručnejší. Svarog napokon nechal otca oddychovať. Koval a tvoril Všemomír sám.

Bohyňa Lada sa sprvoti na to len pozerala, no videla, že Svarog potrebuje pomoc. Preto pridala ruku k dielu a stvorila mnoho nádherných a jemných vecí.

Pri spoločnej práci našli v sebe Lada a Svarog také zaľúbenie, že jedného dňa predstúpili pred samotného Roda a požiadali ho, aby ich zosobášil.

Bola že to svadba nevídaná! Celá Iria sa zišla vo veľkej dvorane Svarogovho a Ladinho krásneho paláca, postaveného na vršku uprostred Irie. Obrad zväzovania rúk vykonal samotný Rod, a nakoniec Svarog nastokol na prst Lade prvú obrúčku, ktorú pre ňu potajme ukoval.

Po dlhej oslave pokračovali Svarog a Lada v spoločnom tvorení. Lada vôbec nezaostávala za svojím mužom. Svarog koval veci pevné, Lada tvorila veci jemné. Tak spoločne Svarog a Lada tvorili Všehomír.

Raz prišla Lada za bohyňou zeme Mokošou a požiadala ju, aby jej dala trochu hliny na stvorenie bytostí, ktoré by osídlili zem. Mokoša jej s radosťou hlinu dala. Z nej potom Lada vymodelovala všetko živé, čo môžeme nájsť na zemi. Lada vymodelovala aj bytosti, podobné bohom, majúce telá z hliny, kosti z kameňov, krv z mora, vlasy z trávy a prázdne vnútro.

Keď uvidel Svarog tieto duté bytosti z kameňov a hliny, veľmi sa potešil, ale pochopil, že v dutine sa môže usídlieť tak dobro, ako aj zlo.

Preto sa Svarog nadýchol a dúchol do dutín. Keď Svarog dúchol do ľudí, bolo ho počuť. Tento zvuk nazval *slovom*. Tak sa vo vnútri človeka ocitla duša.

Rod sa náramne potešil, keď zbadal ľudí, a keďže chcel, aby ľudia rozumeli slovu, ktoré do nich vdúchol Svarog, pobožkal ich na čelo.

Podľa toho – od slova čelo – dostali tieto tvory meno *človek*. Svojím božkom dal Rod ľuďom prvý veľký dar – dar mysle a vedomia. Rod, Lada a Svarog tak stvorili človeka zo zeme, slova – duše a vedomia.

Na znak toho sa po smrti telo vráti zemi – bohyňi Mokoši, duša odchádza do podsvetia, kde ju sprevádza boh Veles, a vedomie sa vracia k prabohu Rodovi.

Bohyňa Lada je ženským prejavom všemocného najväčšieho boha Roda a manželkou Svaroga. Volá sa aj Leda, Rada či Roda.

Lada bola stvorená otcom Rodom ako prvá, a aj preto je považovaná za najvyššiu bohyňu, kráľovnú všetkých bohov. Lada je počiatkom všetkého, dokonca je počiatkom aj samotného praboha Roda, ktorý jej stvorením rozbil zlaté vajce a začal tvoriť Všemómír. Ona je prejavom mora chaosu, jej živlom je preto voda.

Lada je symbolom všeobjímajúcej lásky a mieru, ktoré sú základom života na zemi. Je bohyňou života, plodnosti, znovuzrodenia a obnovy. Dáva život prírode a robí zem plodnou. Je tvoriťkou a opatrovateľkou všetkého živého. Ako pramatka je ochrankyňou detí, žien, manželstva, lásky, rodičovstva a úrody.

Bohyňi Lade je vlastná jemnosť, mäkkosť a poddajnosť, ale aj nestálosť a zmena. Symbolizuje tak porozumenie, chápanie a múdrosť, schopnosť zosúladiť či spojiť.

Jej meno úzko súvisí so slovami *ladný*, *súlada*, *ladnosť* a *pod*.

Funkcia Lady je taktiež úzko spätá s dušou. Matka Lada totiž zbiera vedomie mŕtvych a vracia ho Rodovi, od ktorého dostáva nové iskry vedomia. S nimi ide do ľudského sveta, kde ich vkladá do lona žien.

Lada je považovaná aj za bohyňu opojenia a veselosti, sexu a náruživosti. Preto sa pekné dni mája a začiatok júna pripisujú Lade a oslavujú sa všeobecnou veselosťou a hrami.

Každoročne počas zimnej rovnodennosti bohyňa Lada rodí nové slnko – boha Koliadu. Najsilnejšia je v období jari a leta; obdobie jej pôsobnosti od letného slnovratu slabne.

Lade je zasvätený deň splnu pred letným slnovratom.

Podobne ako sú Svarog, Perún a Veles bratmi a vteleniami Triglava – Beloboga, dá sa povedať, že Lada a jej dcéry Mokoša, Živa a Morena tvoria štvoricu bohýň Rožaníc či Roditeliek.

Lada je matkou našej Matičky Zeme Mokoše, a tiež slnečných božstiev Dažboga a Koliadu. Ďalším jej synom je boh lásky Kupalo.

Lada je zvyčajne odetá do zlatého kráľovského šatu a na hlave má krásnu zlatú korunu. V ruke drží jeden zo svojich symbolov: misku, v ktorej je vajíčko alebo červené jablko, spolu s klasmi obilia. V náručí má nemluvňa, ktoré symbolizuje vtelený svet a je tiež prejavom plodnosti, teda aj materstva a lásky. Vajíčko či jablko je zasa symbolom počiatku všetkého existujúceho. A tiež, tak ako klasy, aj symbolom plodnosti a úrody.

Lada lieta ponad náš svet v zlatom voze, do ktorého sú zapriahnuté labute a holuby, ktoré sú tiež jej symbolmi, ako aj symbolmi lásky a mieru. Lada vyháňa silou lásky zlé a temné sily z nášho sveta.

Spolu so svojím mužom Svarogom kraľujú v Irii v krásnom zámku, pri ktorom rastie krásny svätoháj. V ňom sú Lade zasvätené lipy a brezy. Z dní je jej zasvätená sobota, a práve preto sa v tento deň konajú sobáše.

Sviatky Lady sa slávia spevom piesní počas celého mesiaca od 25. mája do 25. júna. V tomto období, počas splnu, vrcholí jej moc. Počas obradov sa tancujú tance *svargy*, ktoré riadia Všehomír, obnovujú rovnováhu v prírode aj v ľudských dušiach. Tým, ktorí sa jej obetujú, zjaví budúcnosť.

V tomto období by ženy, ktoré nemôžu mať deti, mali Lade priniesť obeť, aby im požehnala a privolala počatie.

Ďalším obdobím oslavy bohyně Lady je obdobie jarnej rovnodennosti (21. marec). Vtedy sa oslavuje aj príchod bohyně Vesny a čas nového prebudenia prírody.

Veľkou oslavou je aj obdobie zimného slnovratu (21. december), ktoré je obdobím zrodenia Ladinho syna Koliadu ako nového slnka.

Lada je privolávaná v magických rituáloch tvorby, ale aj ako ochrankyňa rodiny, rodu či národa. Vzývaná je aj pri rituáloch tvorenia a obradoch nových začiatkov, pri mágii lásky, privolávaní partnerov či milencov.

Lade sa prinášajú tieto obety: vajcia, chlieb, kaša, zno, oplátky, syr, med, mlieko, krúpy, pirohy a olej, ale aj nite, stužky, látky, vlna, koža a riad v podobe misiek, tanierov a pohárov.